

KIRJALLINEN KYSYMYS
rahapelihaittoja ehkäisevän järjestötyön rahoituksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomi siirtyy 1.7.2027 rahapelaamisessa osittaiseen lisenssijärjestelmään, jossa vedonlyönti sekä verkossa pelattavat kasino- ja raha-automaattipelit avataan kilpailulle ja rahapelien markkinointi sallitaan laissa säädetyin rajoituksin. Vaikka uudistuksen perusteluksi ja tavoitteeksi on asetettu rahapelihaittojen ehkäiseminen ja vähentäminen, lain vaikutusarvioissa uudistuksen on todettu altistavan väestöä rahapelien laajenevalle tarjonnalle ja näkyvyydelle sekä siirtävän pelaamista verkkoon ja korkeamman riskin peleihin. Hallitusohjelmassa on nimenomaisesti luvattu varmistaa rahapelihaittojen ehkäisemisen riittävät resurssit sekä julkisella että järjestösektorilla. Lisäksi eduskunta on rahapelilain hyväksymisen yhteydessä edellyttänyt lausumassaan, että valtioneuvoston tulee huolehtia pelihaittojen vastaisen työn toimintaedellytyksistä ja resursseista.

Huomioitavaa on, että uuden rahapelilain 94 § estää STEA-rahoitteisen järjestöjen tekemän rahapelihaittatyön rahoittamisen rahapelilain mukaisilla valtionavustuksilla.

Tästä huolimatta STEA on ilmoittanut sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustusasioiden neuvottelukunnalle jo keväällä 2026, että pelihaittatyöhön kohdistettavia avustuksia ei voida myöntää entiseen tapaan. Rahapelihaittojen vastaista työtä tekevien järjestötoimijoiden mukaan niille ei kuitenkaan ole selvinnyt poistuuko rahoitus kokonaan vai osittain. Tästä syystä esimerkiksi Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:ssä on aloitettu muutosneuvottelut, jotka koskevat ehkäisevää rahapelihaittatyötä tekevää tiimiä.

STEA myönsi vuodeksi 2026 rahapelihaittojen vastaiseen toimintaan avustusta kuudelle järjestötoimijalle yhteensä 1 738 609 euroa, joista 172 200 euroa ongelmallisesti mobiili-, konsoli-

ja tietokonepelejä pelaaville. Vuonna 2025 suomalaiset hävisivät arvioiden mukaan 1,835 miljardia euroa rahapeleihin. Epäsuhta ehkäisevän, vähentävän sekä korjaavan järjestötyön resurssien ja suomalaisten häviämän summan välillä on valtava. THL ja hyvinvointialueet eivät pysty millään korvaamaan järjestökentän tekemää työtä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten on mahdollista, että juuri rahapelihaittoja ehkäisevän, vähentävän ja korjaavan järjestötyön rahoitus vaarantuu samaan aikaan, kun rahapeliä tarjonta ja näkyvyys kasvavat lisäten rahapelihaittoja ja sekä hallitus että eduskunta ovat sitoutuneet turvaamaan työn resurssit?

Miten vastaava ministeri aikoo käytännössä varmistaa, että hallitusohjelman sekä eduskunnan rahapelilain (10/2026) hyväksymisen yhteydessä antaman lausuman nro 2 mukaiset velvoitteet rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen turvataan STEA-rahoituksen valmistelussa STEA-avustusta saavien järjestöjen työn tarpeen kasvaessa ensi vuonna rahapelijärjestelmän uudistuksen seurauksena?

Helsingissä 3.9.2026

Pia Lohikoski [vas]

Muut allekirjoittajat nimenselvennyksineen: